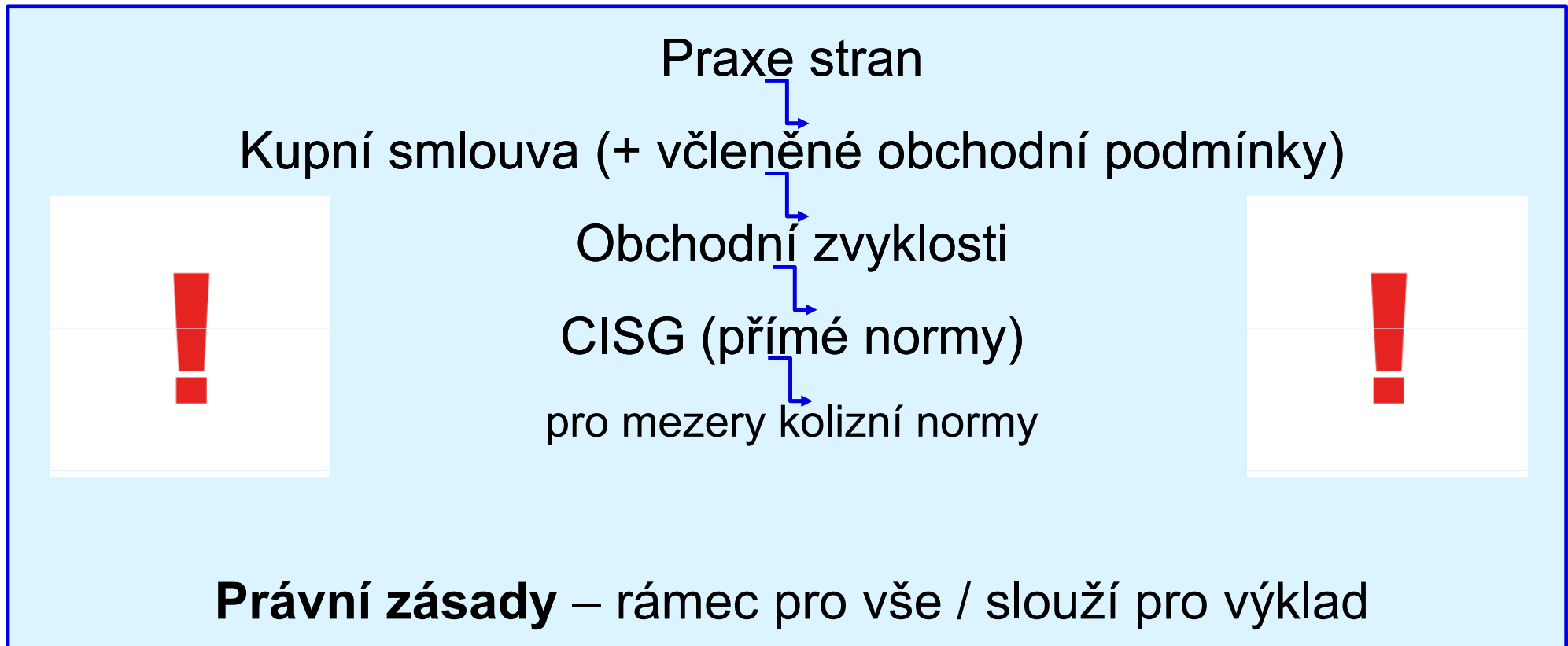

CISG
Odpovědnostní vztahy
(za prodlení, za vady, za škodu).
Další otázky v CISG.

Radovan Malachta
20. 10. 2021

Právní režim mezinárodní kupní smlouvy

Odpovědnostní vztahy

Odpovědnost za prodlení

Odpovědnost za vady

Odpovědnost za škodu

Odpoř�ednost za prodlení

Praktický příklad ze života

Lod' uvízlá v Suezu blokuje zboží za miliardy dolarů. Vyprošťování se zřejmě protáhne

Příklad

Společnost A (prodávající, sídlo a místo podnikání ve Francii) uzavřela v lednu 2020 rámcovou smlouvu se společností B (sídlo a místo podnikání v ČR). Předmětem smlouvy byly dodávky francouzských lahví vína, a to na základě pravidelného odběru lahvových vín, s frekvencí odběru čtyřikrát ročně. Součástí rámcové smlouvy byla mj. doložka:

„Zboží bude dodané v souladu s doložkou EXW (Beaune, Francie) Incoterms® 2020, a to do 15. dne FIX v měsíci následujícím po měsíci, kdy byla učiněna objednávka.“

U objednávky učiněné v lednu 2021 pro první čtvrtletí roku 2021 nebylo zboží připraveno v závodě prodávajícího 15. února 2021. Interpretujte časové aspekty dodání a vysvětlete důsledky porušení termínu dodání.

Řešení

Co to znamená termín FIX

CISG neupravuje

Interpretace dle čl. 8 CISG

Představuje FIX podstatné porušení smlouvy?

Ano

Čl. 25 CISG

Důsledky porušení – odpovědnost za prodlení

Možnost odstoupení od smlouvy

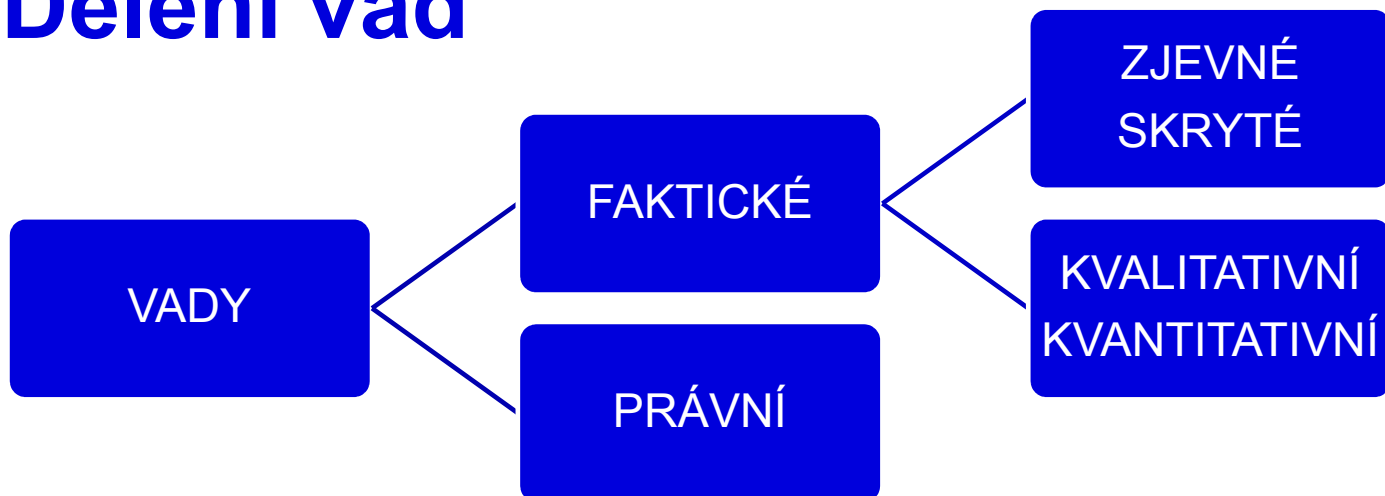
Čl. 49/1 a) CISG

Resp. v tomto konkrétním případě dle čl. 73/1 CISG (viz dále)

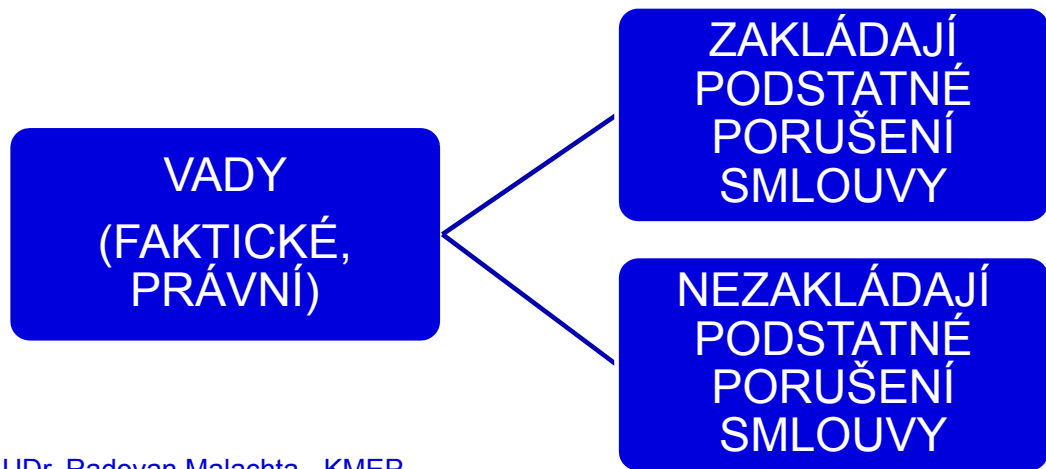
Může vzniknout i odpovědnost za škodu – viz další výklad

Odpoř�ednost za vady

Dělení vad

vliv zejména
na reklamační
proces

vliv zejména
na volbu
nároků

Odpoř�ednost za faktickř vady

- Článek 35 – vymezení vady
- Článek 36 – okamžik přechodu nebezpečí
- Článek 38 – kontrola (prohlídka) zboží
- Článek 39 – oznámení vady (pro faktické vady)

Čl. 36, 66 Okamžik přechodu nebezpečí

- k tomuto okamžiku zjišťujeme, zda zboží bylo dodáno bez vad
- k tomuto okamžiku nese odpovědnost za vady (či ztrátu, zničení zboží) prodávající, od tohoto okamžiku přechází na kupujícího
- vada se může stát zjevnou i po tomto okamžiku, ale existovala již v době přechodu nebezpečí
- 36/2: prodávající odpovídá za vady i po přechodu nebezpečí na kupujícího ve vymezených případech (zejména **smluvní záruka**)
- **čl. 66**: povinnost kupujícího **zaplatit kupní cenu** (ztráta/poškození zboží po přechodu nebezpečí); výjimka: poškození – jednání/opomenutí prodávajícího

Okamžik přechodu nebezpečí – určení

Dohodou kupujícího a prodávajícího v kupní smlouvě (příp. obchodní podmínky)

Obchodní zvyklosti, zavedená praxe

INCOTERMS

Čl. 67 až 69 CISG (čl. 66 a 70 se nedotýkají čl. 36)

předáním prvnímu dopravci (pokud je zahrnuta přeprava zboží)

uzavřením smlouvy (prodej zboží během přepravy)

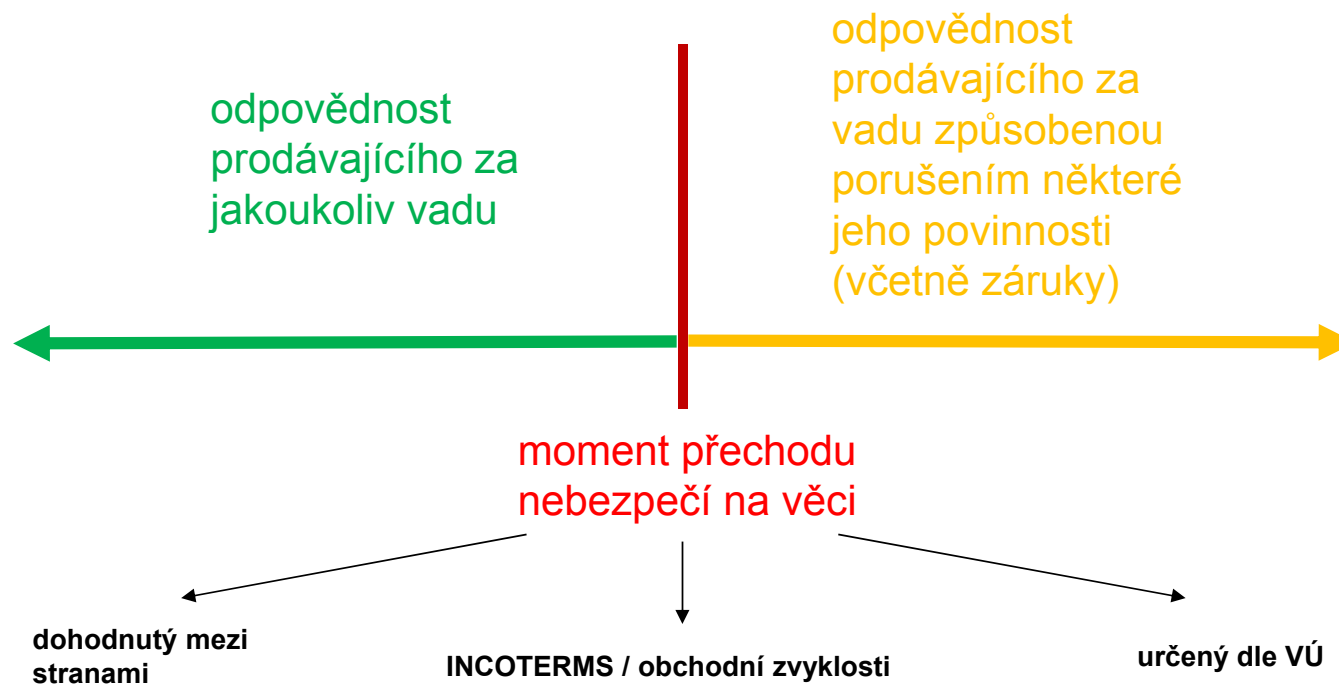
převzetím zboží

od doby, kde je umožněno kupujícímu nakládat se zbožím

identifikací zboží a umožněním nakládat

Rozhodná doba pro vznik vady (čl. 36 VÚ)

Autor slide: Mgr. Filip Vlček

Proč je důležité tento okamžik znát?

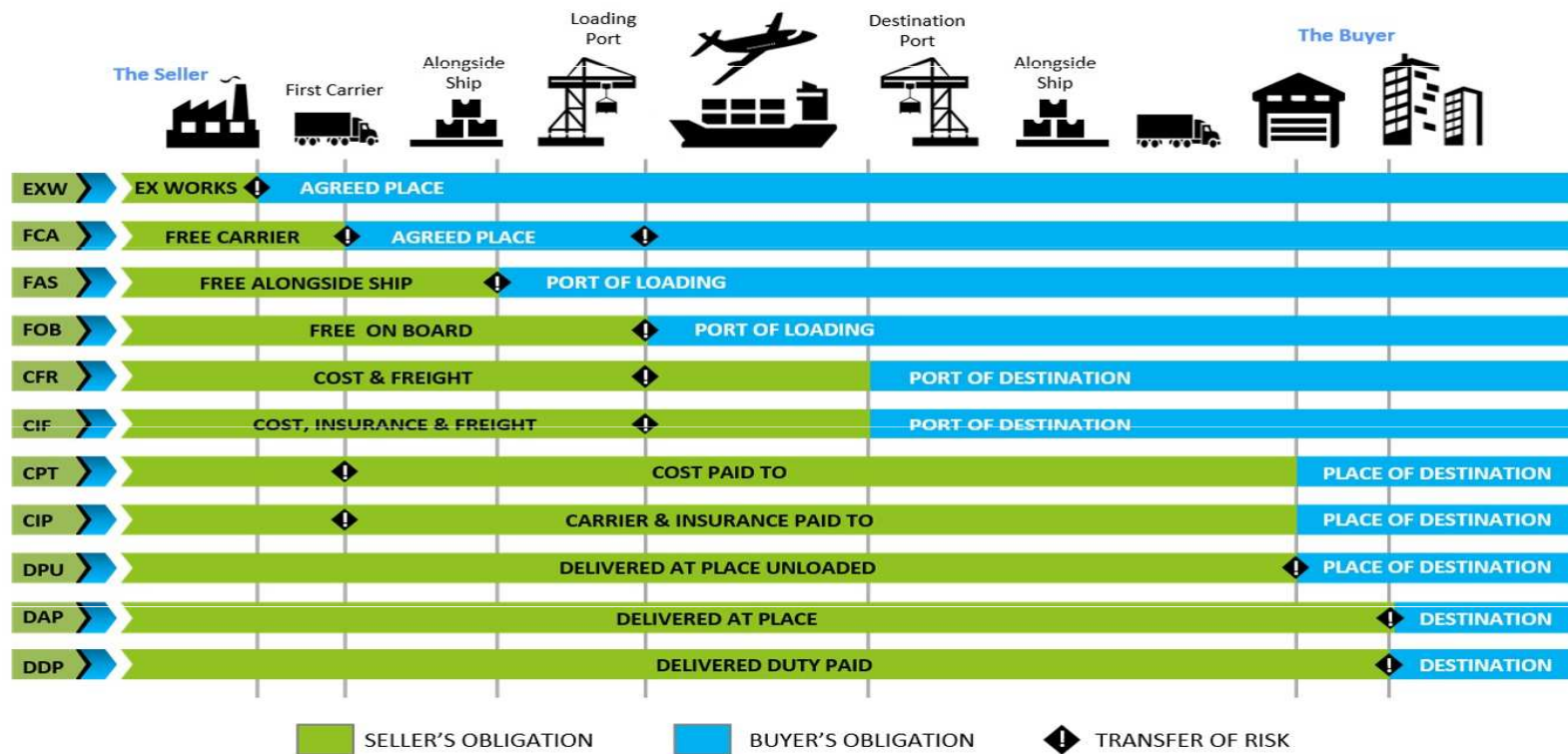
Top 5 Shipping Fails

<https://www.youtube.com/watch?v=EhgnEgcco>

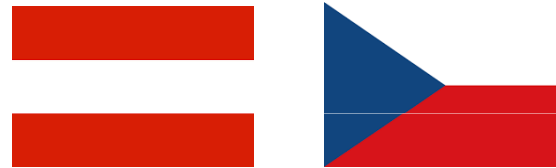
INCOTERMS 2020

Point of Delivery and Transfer of Risk

MUNI
LAW

Příklad

Společnost Ferdinand Apotheke (sídlo a místo podnikání v Salzburgu, Rakousko) vlastní a provozuje síť lékáren na území Rakouska. Z důvodu vybavení lékáren (regály, prodejní pulty) uzavřela v říjnu 2020 smlouvu se společností Alfa (sídlo a místo podnikání v Českých Budějovicích), která se specializuje na výrobu vybavení lékáren.

Zboží mělo být dodáno ve čtyřech dodávkách za podmínky DAP INCOTERMS 2020 15.2., 15.4., 15.6. a 15.8. 2021; všechny dodávky budou realizovány za podmínky FIX.

U třetí dodávky bylo při převzetí zjištěno, že některé dodané kusy jsou poškozené. Je zjevné, že k poškození došlo v průběhu přepravy. Posudte odpovědnost prodávajícího za toto poškození.

Změnila by se situace, kdyby smlouva obsahovala podmínku FCA České Budějovice INCOTERMS 2020? Mohly by si strany zvolit do smlouvy i doložku INCOTERMS 2010 či INCOTERMS 2000?

Čl. 38 Kontrola zboží

- prohlídka (zda je zboží bezvadné – **faktické zjevné** vady mají být odhaleny)
- není to povinnost kupujícího, není to předpoklad reklamace, ALE!
- navazuje lhůta pro oznámení (faktických zjevných) vad – může ztratit práva z vad zboží

KDY:

- „v době podle okolností co nejkratší“
- co má vliv na lhůtu?

JAK:

- osobně/ spolu s prodávajícím/ pomocí 3. osoby (kontrolní společnosti)
- jako vždy je potřeba brát ohled na praxi stran a zvyklosti

KDE:

- **čl. 38/1** – v místě dodání zboží (podle čl. 38/1) - typicky doložky INCOTERMS DDP, DAP, EXW
- **čl. 38/2** – přeprava zboží – místo určení (NE místo dodání) – typicky ostatní doložky INCOTERMS
- **čl. 38/3** – přesměrování přepravy
příklad: kupující zboží v přepravě prodá dále a dojde k přesměrování novému kupujícímu

- kontrola dílčích dodávek – každou samostatně kontrolovat
- kontrola hromadných/velkoobjemových dodávek – namátkově
- kontrola předčasně dodaných dodávek – od doby dodání ve smlouvě?

Čl. 39 – oznámení vady musí být učiněno

Řádně co do formy

Řádně co do obsahu

Včas

Čl. 39 Reklamační proces – oznámení vady

– předmětem: **FAKTICKÉ VADY**

– musí se oznámit „povaha vad“ – vady musí být **přesně** vymezeny, nikoliv **obecně**

- nejen povaha, ale i rozsah vady u konkrétního zboží
- nelze dodatečně vymežit

Obsah

– jako celá CISG – bezformálnost, ale může být ujednáno jinak v kupní smlouvě či čl. 96 CISG

- ústně – problém dokazování
- písemně
- podání vzájemné žaloby

– jazyk oznámení – jazyk smlouvy

Forma

Reklamační lhůta

Čl. 39/1

- návaznost na lhůtu v čl. 38 (kontrola kupujícím)
- zjevné vady – vady byly nebo měly být zjištěny při kontrole
- pokud neprohlédne – běh lhůty po lhůtě určené ke kontrole
- skryté vady - běh od doby, kdy kupující vadu **skutečně zjistí** (př.: reklamací spotřebitelem)

Čl. 39/2

- dva roky od skutečného předání (jen u skrytých vad!)
- **PREKLUZIVNÍ LHŮTA** – uplynutím = zánik práva (nelze ji přerušit/zastavit)

PAMATUJ!

NEDODRŽENÍ LHŮTY = ZTRÁTA
MOŽNOSTI ZVOLIT NÁROKY,
KTERÉ BY STRANĚ JINAK
NÁLEŽELY

Smluvní záruka

- Čl. 39/2 - „*leďaže tato lhůta není v souladu se **smluvní záruční lhůtou**.*“
- Čl. 36/2 – „*Prodávající rovněž odpovídá za jakoukoli vadu zboží, jeř vznikne po době uvedené v předchozím odstavci, jestliže je způsobena porušením některé jeho povinnosti, **včetně nedodržení záruky, že zboží po určitou dobu bude způsobilé pro obvyklé své použití nebo pro zvláštní použití nebo že si zachová určitou jakost nebo určité vlastnosti.***“

**Odpovědnost za vady dle CISG
versus
smluvní záruka**

Odpoř�ednost za vady podle CISG vs. smluvnř zřruka

Odpoř�ednost za vady dle CISG

- plyne z Űmluvy jako takovř
- vady v okamŹiku přechodu nebezpeřř
- vřechny vady, kterř zboŹř mř
- u skrytřch faktickřch vad 2 roky od předřnř zboŹř

Smluvnř zřruka

- musř břt sjednřna
- vada mřŹe vzniknout po přechodu nebezpeřř
- vady „krytř“ smluvnř zřrukou
- mřŹe břt i delřř neŹ 2 roky (i kratřř)

„Prodřvajřcř se zaruřuje kupujřcřmu, Źe zboŹř bude mřt po dobu 3 let od dodřnř dohodnutř vřkon a bude mřt střlou barvu.“

Může být reklamáce úspěšná, i když nejsou vady oznámeny řádně/včas?

- ANO, pokud
 - „zmírňovací ustanovení“ **článek 40 CISG** (jen pro faktické vady) – špatná víra prodávajícího, hrubá nedbalost: důsledek – nároky kupujícího zachovány (*př. pančované víno, plnění aliud*)
 - „zmírňovací ustanovení“ **článek 44 CISG** (pro faktické i právní vady) – kupující nereklamuje z omluvitelných důvodů, pak má nárok na snížení kupní ceny a NŠ s výjimkou ušlého zisku
 - prodávající akceptuje pozdní oznámení kupujícího, příp. nedostatečně vymezený obsah či jinou formu, pokud byla ujednána

Právní vady – systematika

– Článek 41

- obecná úprava, jak obligační, tak věcněprávní povahy
- dodání zboží bez právních vad (okamžik dodání; nezajímavý je okamžik uzavření smlouvy)

– Článek 42

- vady na průmyslovém a duševním vlastnictví
- územně omezená působnost (stát, kde požívají ochrany)

– Článek 43

- nepředpokládá se forma prohlídky
- reklamace: v přiměřené době poté, co se dozvěděl nebo se měl dozvědět o právu/nároku
- není zde lhůta 2 let

Shrnutí reklamačního procesu

(Ne)soulad zboží se smlouvou – kvalifikace vad

Okamžik přechodu nebezpečí – kdo je za vady odpovědný

Zjištění a oznámení vady

Volba nároků

Příklad – reklamační proces

Kupující (se sídlem a místem podnikání v Brně) uzavřel smlouvu s prodávajícím (místo podnikání v Berlíně) v červnu 2021, předmětem smlouvy bylo dodání 100 párů vycházkových bot s nášivkou BHH a modrým pruhem, místo dodání sídlo kupujícího, doba dodání 31. srpna 2021. Dodáno bylo 31. srpna 2021 (včas). Ve smlouvě byl požadavek písemné formy.

Posudte reklamační proces v následujících situacích:

1. Kupující boty prohlédl 1. září 2021 a zjistil, že je dodáno jen 90 kusů bot, navíc s nášivkou BCH místo BHH. Vady písemně oznámil prodávajícímu den poté.
2. Změnila by se odpověď, kdyby vady reklamoval telefonicky?
3. Kupující dodávku zkontroloval jen co do počtu obalů a počtu krabic, následně je uložil do skladu. Při uvedení prodeje a vybalení dne 10. října 2021 zjistil, že všechny boty mají nášivku BCH místo BHH. Vady písemně oznámil prodávajícímu ihned – den poté (11. října).
4. Změnila by se odpověď ad 4), kdyby v krabici nebyly vycházkové boty, ale dámské kozačky?
5. Kupující prohlídku provedl ihned v den dodání, neshledal žádné vady, obuv dále prodával, ale po 2 měsících mu někteří zákazníci přicházeli obuv reklamovat z důvodu, že se odlepoval svršek a spodek obuvi. Až prodávající zjistil, že se nejedná o ojedinělý případ, ale že je reklamováno ve větším množství, oznámil vady, a to dne 29. listopadu 2021.

<https://www.youtube.com/watch?v=dq1Zd9IUC-g&t=310s>
Kategorizace vad a vliv na reklamaci/volbu nároků

Následky porušení (nároky kupujícího a prodávajícího)

Obecně

VADY
(FAKTICKÉ,
PRÁVNÍ)

ZAKLÁDAJÍ
PODSTATNÉ
PORUŠENÍ
SMLOUVY

NEZAKLÁDAJÍ
PODSTATNÉ
PORUŠENÍ
SMLOUVY

- porušení povinnosti ze smlouvy či úmluvy
 - nezáleží na povaze či druhu porušení (jakákoliv povinnost)
- objektivní odpovědnost, nevyžaduje se zavinění
- kumulace nároků – ne, neplatí ve vztahu k náhradě škody
- nároky podléhají promlčení
 - **Úmluva o promlčení při mezinárodní koupi zboží** (promlčecí lhůta – 4 roky) – jiný počet smluvních stran než u CISG – Česko je smluvním státem (vyhláška MZV)

Čl. 25 Podstatné porušení smlouvy

- ovlivňuje volbu nároků z vad
- jen nejzávažnější porušení smlouvy (povinností ze smlouvy, tak z CISG) – záleží na následku
- nesplnění smlouvy (vůbec) – prodlení
- fixní obchody (FIX) – prodlení
- vady zboží – zboží je nepoužitelné, vady nelze odstranit, téměř nemožné odstranit nebo ano, ale s nepřiměřenými náklady; taktéž u právních vad či u nedodání dokladů – vedoucí k nemožnosti užívat zboží

***Porušení smlouvy** jednou ze stran je **podstatné**, jestliže způsobuje takovou **újmu** druhé straně, že ji ve **značné míře** zbavuje toho, co tato **strana je oprávněna očekávat** podle smlouvy, **ledaže** strana porušující smlouvu **nepředvídala** takové důsledky a ani rozumná osoba v tomtéž postavení by je nepředvídala za týchž okolností.*

Nároky kupujícího

PLNĚNÍ

DODÁNÍ NÁHRADNÍHO ZBOŽÍ
(VÝMĚNA) – VYŽADUJE PPS

ODSTRANĚNÍ VADNÉHO PLNĚNÍ
(OPRAVA)

ODSTOUPENÍ OD SMLOUVY –
VYŽADUJE PPS

SNÍŽENÍ KUPNÍ CENY

NÁHRADA ŠKODY

Nároky prodávajícího

PLNĚNÍ

ODSTOUPENÍ OD SMLOUVY
– VYŽADUJE PPS

SPECIFIKACE ZBOŽÍ

NÁHRADA ŠKODY

Nároky kupujícího: plnění čl. 46/1

– příklady:

- prodávající nedodá zboží vůbec
- prodávající dodá zboží na špatnou adresu
- prodávající dodá více/méně
- prodávající dodá jen část dodávky
- vztahuje se i na doklady
- i na právní vady

– čl. 47 – stanovení dodatečné přiměřené lhůty

Nároky kupujícího: výměna čl. 46/2

- = dodání náhradního zboží
- vyžaduje **podstatné porušení smlouvy**
- nutné uplatnit při reklamaci či přiměřené době poté
- kupující: povinnost zboží vrátit v podstatě nezměněném stavu (čl. 82)
- nelze u nezastupitelného zboží

Nároky kupujícího: oprava čl. 46/3

- = odstranění vadného plnění
- z logiky věci nelze u právních vad, množstevních vad, neopravitelných vad
- nevyžaduje se podstatné porušení
- ale vyžaduje se uplatnění při reklamaci či přiměřené době poté

Nároky kupujícího: snížení kupní ceny čl. 50

- jednostranný projev vůle kupujícího
- výpočet
- kdy nelze (čl. 37, 48)

Odstoupení od smlouvy (obecně)

- Čl. 26 (účinnost prohlášení o odstoupení od smlouvy)
- Čl. 49, 51/2 (nároky kupujícího)
- Čl. 64 (nároky prodávajícího)
- Čl. 72 a 73 (ohrožení plnění smlouvy a smlouvy s dílčím plněním)
- Čl. 75 a 76 (odstoupení a náhrada škody)
- Čl. 81-84 (účinky odstoupení od smlouvy)

Domácí úkol:
Propojte si články a
seznamte se s jejich
obsahem

Odstoupení jako nárok kupujícího čl. 49

- též zrušení smlouvy
- buď podstatné porušení smlouvy,
- nebo byla stanovena dodatečná přiměřená lhůta k plnění a prodávající nedodal či prohlásil, že nedodá
- příkladem je i nedodržení fixního termínu
- další situace

Účinky odstoupení čl. 81 až 84

- odstoupení = zánik práv a povinností stran
 - kromě nároku na náhradu škody
 - kromě ustanovení ohledně řešení sporů
 - + ujednání na základě autonomie vůle stran
- povinnost vrátit si vzájemně plnění
- kupující nemůže odstoupit, nemůže-li vrátit zboží v původním stavu – výjimky stanovení čl. 82/2
- nahrazuje se i v šelchen prospěch čl. 84

Zde zejména pozor
na čl. 82/2 c) !

Dílčí plnění čl. 73 a částečné nesplnění čl. 51

- Čl. 73/1 CISG – odstoupení od smlouvy ohledně dílčího plnění
 - porušení je podstatné ohledně dílčího plnění (čl. 25 CISG)
- Čl. 73/2 CISG – odstoupení od budoucích plnění
 - v minulosti již muselo dojít k porušení smlouvy ohledně dílčí dodávky
 - podmínka vyvolání odůvodněných obav, že dojde k podstatnému porušení smlouvy i u dalších dílčích dodávek
- Čl. 73/3 CISG – odstoupení od dodávek již uskutečněných či budoucích
 - vzájemná závislost jednotlivých dodávek; účel smlouvy; kupující již odstoupil ohledně kterékoli dodávky
- **potřeba odlišit od částečného nesplnění čl. 51**

Nárok prodávajícího: plnění čl. 62

- příklady:
 - kupující nezaplatí vůbec kupní cenu
 - kupující pošle kupní cenu na jiný účet
 - kupující zaplatí méně
 - kupující nepřevezme dodávku
 - kupující poruší jinou povinnost
- čl. 63 – stanovení dodatečné přiměřené lhůty

Odstoupení jako nárok prodávajícího čl. 64

- analogie k čl. 49 (odstoupení kupujícím)
- buď **podstatné porušení smlouvy**,
- nebo byla stanovena dodatečná přiměřená lhůta k plnění a prodávající nedodal či prohlásil, že nedodá
- nebo další vymezené situace
- účinky odstoupení (čl. 81 až 84)

Nárok prodávajícího: specifikace zboží čl. 65

- kupující je povinen určit vlastnosti zboží a neučiní tak
- prodávající vyzve, kupující nereaguje
- prodávající může určit vlastnosti sám a informuje kupujícího, ten může učinit rozdílné určení

Příklad – nároky z vad

Kupující (se sídlem a místem podnikání v Brně) uzavřel smlouvu s prodávajícím (místo podnikání v Berlíně) v červnu 2021, předmětem smlouvy bylo dodání 100 párů vycházkových bot s nášivkou BHH a modrým pruhem, místo dodání sídlo kupujícího, doba dodání 31. srpna 2021. Dodáno bylo 31. srpna 2021 (včas). *Analyzujte, které nároky může kupující uplatnit :*

1. Prodávající zboží do 31. srpna nedodal. Změnila by se odpověď, kdyby termín dodání byl stanoven jako 31. srpna 2021 FIX?
2. Dodal zboží už 20. srpna, ale na jinou adresu.
3. Dodal 90 párů bot, což kupující zjistil při prohlídce bot provedenou den po dodání zboží
4. Dodal zboží, kupující prohlídku provedl ihned, neshledal žádné vady, obuv dále prodával, ale po měsíci mu někteří zákazníci přicházeli obuv reklamovat z důvodu, že se odlepoval svršek a spodek obuvi. Ze 100 párů, které byly předmětem smlouvy, mu jich na prodejně zůstalo 30, 70 párů bylo již prodáno, z toho reklamováno bylo „jen“ 25 párů. Kupující zjistil, že se jedná o vady materiálu, které nevznikají běžným opotřebením, vadu mají všechny dodané boty.

Analyzujte, které nároky může prodávající uplatnit :

5. Pokud kupující místo kupní ceny 1200 euro zaplatil jen 1000 euro?

Odpoř�ednost za řkodu

Náhrada škody

- články **74 – 77 CISG** (odkazy čl. 45/1 a 61/1 CISG)
- nerozlišuje se materiální a nemateriální újma (vs. čl. 5 CISG)
- objektivní odpovědnost
- funkce: vyrovnání
- zásada plné náhrady – skutečná škoda + ušlý zisk – v penězích
- význam čl. 6 CISG
- čl. 77 – povinnost zabránit vzniku škody, zmírnit existující škody

Předpoklady – čl. 74

Kumulativní splnění podmínek – jinak nelze nárok na NŠ uplatnit!

1) Porušení

2) Škoda

3) Předvídatelnost škody

4) Příčinná souvislost mezi 1 a 2

+ není dána okolnost vylučující odpovědnost

Náhradní obchod a náhrada škody – čl. 75

Předpoklady:

- Odstoupení od smlouvy (řádné)
- Přiměřený způsob (přiměřenost ceny zboží)
- Přiměřená doba po odstoupení (časový aspekt)

Jak se náhrada škody v tomto případě určí?

Pro doplnění – čl. 76 CISG:

- není uskutečněn náhradní obchod a došlo k odstoupení od smlouvy
- běžná určitelná tržní cena

Smluvní limitace náhrady škody

- autonomie vůle stran
- vůči čemu omezujeme náhradu škody, jak, rozsah, ...

„Náhrada škody způsobená prodávajícím kupujícímu nedodáním zboží se omezuje na částku 75 000 EUR.“

Vyloučení odpovědnosti – čl. 79

Předpoklady

- Porušení povinnosti (jakékoliv) způsobené překážkou
- Překážka – nezávisí na vůli strany
- Překážka – nepředvídatelnost v době uzavření smlouvy
- Překážka – nelze odvrátit či překonat
- Nutnost oznámení druhé straně (čl. 79/4) !!!

Vyloučení odpovědnosti – čl. 79

- vyšší moc (*co byste podřadili pod vyšší moc?*)
- po dobu, po kterou trvá překážka (čl. 79/3)
- důsledek: nejsme **odpovědni za škodu!** (čl. 79/5)
- lze si upravit jinak (čl. 6) – dokonce vhodné, doporučené upravit
- nutno odlišit od tzv. **hardship**
 - doložka musí být ve smlouvě sjednána
 - plnění obtížné, ne nemožné – důvody (např. ekonomické)
 - narušení smluvní rovnováhy, zájem na pokračování smlouvy

Další otázky

Úroky z prodlení – čl. 78

- strana se opozdí s placením kupní ceny nebo jiné peněžité částky
- není upravena výše úroků z prodlení – vnitřní mezera
 - smluvně dohodnutá výše
 - vyplněna čl. 7/2 CISG (zásady)
 - národní právo
- platnost ujednání – vnější mezera
- vztah k **náhradě škody** – výslovně řešen v čl. 78 CISG
- vztah ke **smluvní pokutě** – vhodná dohoda v kupní smlouvě

Smluvní pokuta

- CISG neupravuje (platnost – národní právo)
- musí být sjednána (proto „smluvní“)
- na co dopadá, výše, splatnost
- nezbavuje povinnosti plnit to, co bylo ujednáno
- funkce:
 - sankční
 - odhadní

„V případě prodlení prodávajícího s dodávkou minerální vody je kupující oprávněn požadovat od prodávajícího zaplacení smluvní pokuty ve výši 0,4 % z ceny nedodané minerální vody za každý den prodlení v dodávce, maximálně však 10 000,- Kč. Prodávající je povinen zaplatit smluvní pokutu do 15 dnů ode dne, kdy mu byla doručena písemná výzva s uvedením důvodu vzniku nároku. Zaplacením této částky není dotčen nárok na náhradu škody ani na úroky z prodlení.“

- **Právo prodávajícího na tzv. druhé plnění (čl. 48)**
 - prodávající porušil povinnost a chce dodatečně napravit – po stanovené lhůtě pro dodání
- **Ohrožené plnění (čl. 71 a 72)**
 - k porušení smlouvy nedošlo, ale zřejmě k němu dojde – dlužník je zjevně nezpůsobilý
 - pozastavení a zadržení plnění (čl. 71), odstoupení od smlouvy (čl. 72)
- **Povinnost zachovat zboží (čl. 85 až 88)**
 - obecně: o zboží se stará ta strana, která jej má k dispozici (může s ním nakládat)
 - čl. 85: kupující je v prodlení s převzetím zboží (či převzetím a zaplacením ceny) – prodávající má povinnost zboží zachovat (přiměřená opatření)
 - čl. 86: situace, kdy kupující chce a je **oprávněn** vrátit/vyměnit zboží – kupující je povinen zachovat zboží
 - čl. 87: možnost **uskladnění zboží** u třetí osoby na účet druhé strany (není-li to s nepřiměřenými náklady)
 - čl. 88: prodej zboží svépomocí

Příklad

Společnost Pizzalt (místo podnikání Bologna, Itálie) vyrábí krabice na pizzu. V lednu 2020 si objednala kartony i česká společnost Pizzerka (místo podnikání Brno). Smlouva obsahovala dodací podmínku, že italská společnost dodá zboží předáním prvním dopravci (nezávislý dopravce zajišťující nákladní silniční přepravu se sídlem na ulici Via Corticella 20, Bologna). Placeno převodem na účet italské společnosti do 5 dní od dodání zboží, které má nastat 21. února 2021.

1. Naformuluj znění dodací podmínky s využitím INCOTERMS. Uveď, zda je kupující odpovědný za promáčknuté krabice, které byly způsobeny nevhodnou přepravou?
2. Posuď reklamační proces a uveď, jaké nároky může kupující zvolit, pokud krabice obsahovaly jiný potisk, než bylo uvedeno ve smlouvě, na což kupující přišel v den, kdy zboží dorazilo do jeho skladu a ještě týž den vady telefonicky oznámil.
3. Bez ohledu na skutkový stav posuď následující situaci. 18. února 2021 nešťastnou náhodou (úder blesku) vyhořel sklad společnosti A. V důsledku této události nebyla schopna společnost A dostát svým závazkům. Analyzuj, jaké nároky může kupující využít.
4. Uveď, jaké nároky může prodávající zvolit, pokud kupující zaplatil jen 900 euro místo uvedené kupní ceny 1100 euro.

Příklad

Společnost Vinařik, s. r. o., se sídlem a místem podnikání v Mikulově, je jednak výrobcem a přímým prodejcem vín z jižní Moravy, jednak distributorem kvalitních lahvových vín francouzské společnosti Le Vigneron, s. a. r. l., se sídlem a místem podnikání v Beaune, Francie. Spolupráce mezi společnostmi započala v srpnu 2020. Rámcová smlouva byla nakonec mezi společnostmi uzavřena prostřednictvím e-mailové komunikace až v listopadu 2020, a to na 3 roky s možností prodloužení. Společnost Vinařik se zavázala k pravidelnému odběru lahvových vín (4x ročně). Smlouva obsahovala mimo jiné následující doložky:

- a) ...
- b) 50 % z celkové kupní ceny musí být uhrazeno během 10 dnů od potvrzení nabídky; za tímto účelem je prodávající povinen zaslat fakturu ihned po akceptaci nabídky. Doplatek kupní ceny pak musí kupující uhradit nejpozději 5. den po dodání zboží.
- c) Zboží bude dodané v souladu s doložkou EXW (Beaune, Francie) Incoterms® 2020, a to do 15. dne FIX v měsíci následujícím po měsíci, kdy byla učiněna objednávka.
- d) Kupující v případě prodlení s úhradou faktury je povinen uhradit prodávajícímu smluvní pokutu ve výši 0,1 % z celkové ceny zboží dané kupní smlouvy za každý den prodlení.
- e)

Pokračování příkladu – otázky

1. První tři dodávky proběhly bez problémů. V průběhu realizace čtvrté dodávky se přišlo na právní vady (problémy s potiskem a vzorem na etiketě), v důsledku čehož jsou vína u čtvrté dodávky neprodejná (etiketu nelze jednoduše strhnout). Kupující uplatnil odstoupení od dodávky. Uveď, zda nárok kupujícího bude úspěšný, pokud je kupující schopen vrátit pouze 60 % dodávky, protože zbytek dodávky již prodal, a tudíž je nemá k dispozici?
2. Mohl by kupující požadovat uvedený nárok i v situaci, kdy by láhve vína s vadnými etiketami neuskladnil u sebe ve skladu, ale venku u garáže, kde byly nešťastnou náhodou zničeny zaměstnancem kupujícího, který do nich nacouval vozidlem?
3. U osmé dodávky (září 2021) kupující zboží řádně objednal, ale cenu již nezaplatil a ani si do 15. dne v měsíci zboží nepřevzal. Prodávající kupujícího vyzval k plnění, nicméně kupující neplnil ani v dodatečně stanovené lhůtě a nijak nereagoval. Vzhledem k tomu, že na etiketách lahví vína bylo nově označení „Vyrobeno pro společnost Vinařik“, prodávající se rozhodl prodat víno jiným zájemcům. Z důvodu označení na etiketě však musel prodat víno se značnou slevou (místo prodejní ceny 8 € za láhev za výrobní cenu 5.50 € za láhev) a ušlý zisk chce uhradit po kupujícím. Kvalifikuj situaci a uveď, zda jsou splněny všechny podmínky pro to, aby prodávající mohl ušlý zisk nárokovat po kupujícím. Mohl by žádat vedle náhrady škody i sjednanou smluvní pokutu?

Dotazy

malachta@mail.muni.cz
valdhans@mail.muni.cz